LOGICĂ MATEMATICĂ ȘI COMPUTAȚIONALĂ

CURS 5

• Tabela de adevăr a propoziției (A∧B)→C este:

Α	В	С	A∧B	(A∧B)→C
a	а	а	а	a
а	а	f	a	f
а	f	а	f	a
f	а	а	f	а
а	f	f	f	a
f	а	f	f	а
f	f	а	f	a
f	f	f	f	а

• Se obs. că pentru F(A)=a, F(B)=a, F(C)=a, obținem V_F $((A \land B) \rightarrow C) = a$, deci putem spune că validitatea propoziției $(A \land B) \rightarrow C$ a fos o consecință a faptului că orice propziție din $S=\{A,B,C\}$ a luat valoarea de adevăr a.

• Fie S o mulţime de propoziţii. O propoziţie σ se numeşte **consecinţă** a lui S (notată cu $S \models \sigma$) dacă pentru orice valorizare de adevăr V, pentru care $V(\phi) = a$ oricare ar fi $\phi \in S$, putem deduce că $V(\sigma) = a$.

Mulţimea $Con(S) = \{ \sigma \mid S \models \sigma \}$ este mulţimea tuturor consecinţelor lui S.

• Exemplul 1: Fie $S = \{A \land B, B \rightarrow C\}$ o multime de propoziţii. Atunci propoziţia C este o consecinţă a lui S, adică $S \models C$.

- O mulţime de propoziţii S este (semantic) consistentă, realizabilă sau verificabilă dacă există o valorizare de adevăr care să verifice orice propoziţie din S. Formal: $consistent(S) \Leftrightarrow (există o valorizare <math>V)[(pentru orice \sigma \in S)(V(\sigma) = a)]$
- Faptul că S este consistentă se notează cu V(S) = a.
- *S* este *inconsistentă*, *irealizabilă* sau *neverificabilă* dacă pentru orice valorizare de adevăr există cel puţin o propoziţie nerealizabilă în *S*:

inconsistent(S) ⇒ (pentru orice V)[(exista $\sigma \in S$)(V(σ) = f)]

• Exemplul 2: Mulţimea de propoziţii $S = \{A \land \neg B, A \rightarrow B\}$ este inconsistentă.

 O valorizare de adevăr ce satisface o mulţime de propoziţii S se numeşte *interpretare* a lui S. Mulţimea tuturor interpretărilor lui S se notează cu *Int(S)*, unde:

 $Int(S) = \{V \mid V \text{ valorizare de adevăr şi}$ pentru orice $\sigma \in S$, $V(\sigma) = a\}$

- Corolarul 4.5.8: Pentru mulţimile de propoziţii S, S₁, S₂ avem:
- 1) $S_1 \subseteq S_2 \Rightarrow Con(S_1) \subseteq Con(S_2)$
- 2) $S \subseteq Con(S)$
- 3) $Taut \subseteq Con(S)$, pentru orice mulţime de propoziţii S
- 4) Con(S) = Con(Con(S))
- 5) $S_1 \subseteq S_2 \Rightarrow Int(S_2) \subseteq Int(S_1)$
- 6) $Con(S) = \{ \sigma | V(\sigma) = a, pentru orice V \in Int(S) \}$
- 7) $\sigma \in Con(\{\sigma_1, \sigma_n\}) \Leftrightarrow \sigma_1 \to (\sigma_2 \to \cdots \to (\sigma_n \to \sigma)) = Taut$

FORME NORMALE

• Un *literal* este un atom sau negația unui atom.

Exp: $\neg A$, B, $\neg C$ sunt literali.

- Se numește *clauză conjunctivă* o conjuncție de literali: $L_1 \wedge L_2 \wedge L_3 \wedge ... \wedge L_n \wedge ...$
- Se numește *clauză disjunctivă* o disjuncție de literali: $L_1 \lor L_2 \lor L_3 \lor ... \lor L_n \lor ...$
- O *formă normală conjunctivă FNC* este o conjuncție de clauze disjunctive: $C_1 \wedge C_2 \wedge C_3 \wedge ... \wedge C_n \wedge ..., C_i$ = clauze disjunctive.
- O *formă normală disjunctivă FND* este o disjuncție de clauze conjunctive: $C_1 \lor C_2 \lor C_3 \lor ... \lor C_n \lor ..., C_i = clauze conjunctive.$

FORME NORMALE

 Exercițiul 1: Să se construiască un FND și un FNC pentru propoziția A cunoscându-se tabela de adevăr redusă:

р	q	Α	
а	а	f	
а	f	а	
f	а	f	
f	f	а	

FORME NORMALE

• Exercițiul 2: Același enunt pentru:

А	В	С	F
а	а	а	а
а	а	f	f
а	f	а	f
а	f	f	f
f	а	а	а
f	а	f	f
f	f	а	f
f	f	f	f

ALGORITM DE NORMALIZARE

- 1) $(A \rightarrow B) \equiv (\neg A \vee B);$
- 2) $(A \leftrightarrow B) \equiv (\neg A \lor B) \land (A \lor \neg B);$
- 3) $\neg(\neg A) \equiv A$;
- 4) $\neg (A \vee B) \equiv (\neg A \wedge \neg B);$
- 5) $\neg (A \wedge B) \equiv (\neg A \vee \neg B);$
- 6) $(A \wedge (B \vee C) \equiv ((A \wedge B) \vee (A \wedge C));$
- 7) $(A \lor (B \land C) \equiv ((A \lor B) \land (A \lor C));$
- 8) $A \wedge A \equiv A$;
- 9) $A \vee A \equiv A$
- 10) A $\wedge$ (B $\vee \neg$ B $\vee$ ...) $\equiv$ A;
- 11) A $\vee$ (B $\wedge \neg$ B $\wedge ...$) $\equiv$ A;

ALGORITM DE NORMALIZARE

ALGORITM:

Pas 1: Se folosesc formulele 1 și 2;

Pas 2: Se folosesc formulele 3, 4 și 5;

Pas 3: Pentru a obține un FND se folosește 6 iar pentru aobține un FNC se folosește 7.

ALGORITM DE NORMALIZARE

• Exercițiul 3: Să se obțina un FNC pentru:

$$(A \vee B) \rightarrow (\neg B \wedge A).$$

• Exercițiul 4: Dezvoltați în FNC propoziția S:

$$S: \neg((A \lor B) \land (\neg A \lor \neg B)) \land C$$

Var 1: Se aduce formula F la un FNC. Dacă FNC validă, atunci F validă.

În caz contrar se aduce F la un FND. Dacă FND nerealizabilă, atunci F nerealizabilă.

În caz contrar F contingentă.

• Var 2: Se aduce formula F la un FNC. Dacă FNC validă, atunci F validă.

În caz contrar se aduce — F la un FNC. Dacă FNC validă, atunci F nerealizabilă.

În caz contrar F contingentă.

 Var 3: Se aduce formula F la un FND. Dacă FND nerealizabilă, atunci F nerealizabilă.

În caz contrar se aduce — F la un FND. Dacă FND nerealizabilă, atunci F validă.

În caz contrar F contingentă.

 Exerciţiul 5: Folosind algoritmul de decizie prin forme normale, să se stabilească validitatea propoziţiei:

P:
$$((A \rightarrow B) \rightarrow A) \rightarrow A$$

MULŢUMESC!

- **Ex1:** Folosind legile lui De Morgan, negati urmatoarele propozitii:
- 1. Radu este bogat si fericit.
- 2. Ana vine pe jos sau ia autobuzul catre Universitate.
- 3. Ovidiu se va angaja in industrie sau va preda in invatamant.
- 4. Anca stie C si logica computationala.

 Ex2: Determinaţi dacă fiecare set de propoziţii este consistent sau inconsistent:

1.
$$p \rightarrow \neg p$$
, $\neg p \rightarrow \neg p$, $p \land p$, $p \lor p$

2.
$$p \lor q$$
, $p \to r$, $q \to r$

3.
$$p \lor q$$
, $q \lor r$, $r \rightarrow \neg p$

4.
$$p \rightarrow (q \lor r)$$
, $r \rightarrow \neg p$, $p \rightarrow \neg q$

• **Ex3:** Arataţi ca $\neg q$ este consecinţă logică pentru $\{p, p \rightarrow \neg q\}$.

• **Ex4:** Dacă $S=\{A \lor B, A \to C\}$, demonstrați ca $S \models B \lor C$.

• Ex4: Dacă S= $\{A \longleftrightarrow C, B \longleftrightarrow D, (A \lor B) \land (C \lor D)\},$ demonstrați că S $\not\models (A \land B) \lor (C \land D)$

• **Ex5:** Scrieţi în LP propoziţiile următoare şi stabiliţi care dintre mulţimi sunt consistente:

 S_1 : Martorul era speriat sau, dacă John s-a sinucis, s-a găsit o scrisoare. Dacă martorul era speriat, atunci john s-a sinucis.

S₂: Dragostea este oarbă şi fericirea este la îndemână sau, dragostea este oarbă şi femeile sunt mai inteligente decât bărbaţii. Dacă fericirea este la îndemână, atunci dragostea nu este oarbă. Femeile nu sunt mai inteligente decât bărbaţii.

• Ex6: Exprimaţi în FNC şi FND formulele:

a)
$$\neg(\neg A \lor B) \lor (\neg A \land B)$$

b)
$$(A \rightarrow B) \rightarrow C$$

 Ex7: Să se determine forma normal conjunctivă pentru propoziţia:

$$P = \neg((A \lor B) \land (\neg A \lor \neg B)) \land C$$

• **Ex8:** Folosind forme normale, stabiliţi validitatea propoziţiei:

$$[(p \lor q) \land r] \rightarrow [(p \land q) \rightarrow r]$$

• Ex9: Să se arate că

 $(p \land q) \rightarrow (p \lor q)$ este o tautologie.